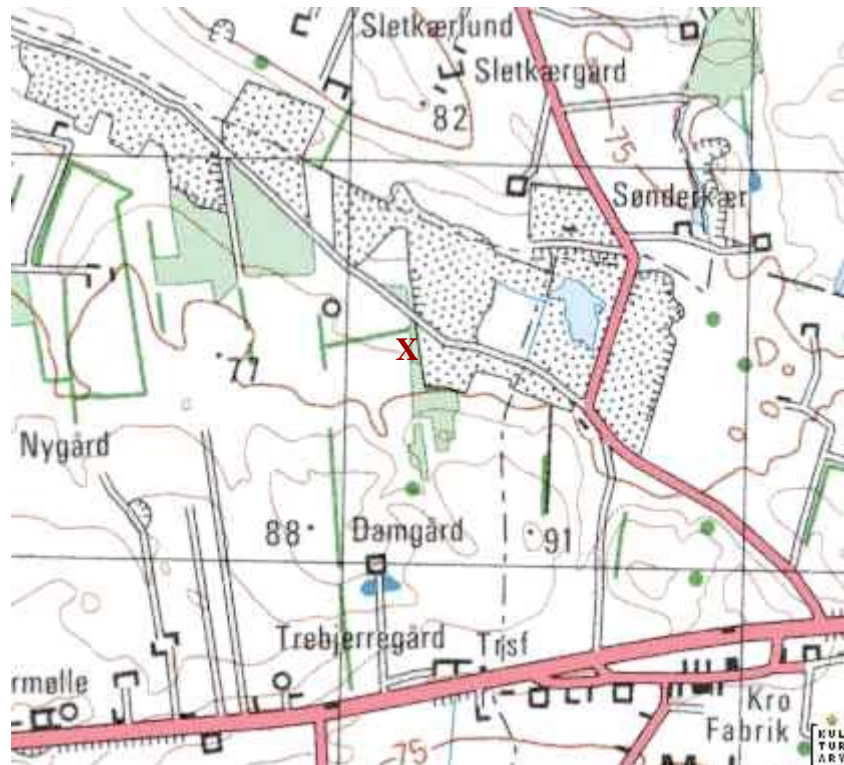

Bygherrerapport

**VKH 6776, Sletkær, Hvirring sogn, Nim herred, Vejle Amt.
Stednr. 16.03.04**

VKH 6776 Sletkærs placering i landskabet, ved rødt kryds.

Indholdsfortegnelse

Indledning	side 2
Kulturhistorisk redegørelse	side 2
Topografi	side 2
Fortidsmindelandskab	side 3
Udgravningsdata	side 3
Metode	side 3
Dataliste	side 3

Indledning

I forbindelse med råstofindvinding ved en grusgrav i Sletkær, Hvirring sogn, foretog Vejle Museum en forundersøgelse. Ved denne fremkom på et omkring 10 x 20 m stort område en række flinteafslag, nogle flækker samt en mikrolit. En egentlig arkæologisk udgravning af pågældende område fandtes derfor nødvendig.

Udgifterne til disse udgravninger påhviler ifølge museumsloven § 26 stk. 2 og § 27 stk. 4, bygherre - i dette tilfælde Colas A/S. Da udgiften ved de arkæologiske udgravning ved Sletkær var høj i forhold til det totale budget, ydede KUAS støtte til udgravningen. Forundersøgelsen blev foretaget af museumsinspektør Folmer Christiansen, Vejle Museum, mens selve udgravningen og udfærdigelsen af denne rapport blev foretaget af undertegnede, arkæolog Bjørnar Måge Vejle Museum.

Kulturhistorisk redegørelse

I alt blev der ved udgravningen udgravet et areal på 30 m². De udgravede felter varierede i dybde fra 0,20 til 1,4 m.

Der blev i forbindelse med udgravningen fundet en række flinteafslag, flækker samt enkelte mikrolitter (lancet med udbuet base samt ligebenet trekant) og et spidsvåben. Genstandene daterer lokaliteten til ældre del af Maglemosekulturen. Ved udgravningen fremkom tillige 5 gruber eller fyldskifter samt et ildsted, gruberne/fyldskifterne samt ildstedet synes ud fra fundmaterialet at være samtidige. Akkumulationen af fyldet i gruberne indikerer at disse har stået åbne i relativt lang tid. Ildstedet som blev fundet midt i det udgravede område, synes kun at have været benyttet ganske få gange.

Maglemosekulturen udgjordes af et jæger/samler folk, der levede for mellem 8900 og 6400 f. kr., de ernærede sig ved jagt/fiskeri og indsamling. De foretog sæsonbetonede flytninger mellem kystområderne og indlandet for at udnytte de forskellige biotoper. Ud over de sæsonbetonede flytninger der inkluderede hele familiegrupper, sås også mindre jagtekspeditioner - nok hovedsagelig bestående af mænd.

Lokaliteten på Sletkær er sandsynligvis spor efter en eller flere sådanne jagt ekspeditioner. En tolkning der baserer sig på det faktum, at der kun er fundet jagt relaterede genstande på stedet. Skrabere, bor og andre genstande, der kunne benyttes til for eksempel skindbearbejdning er helt fraværende.

Fundene fra Sletkær synes således at afspejle et eller flere kortvarige ophold på stedet i forbindelse med jagt.

Sletkær er en af relativt få jyske fundlokaliteter fra Maglemosekulturen og har således stor betydning for det samlede billede af det kulturhistoriske landskab fra pågældende periode.

Topografi

Lokaliteten var placeret på et fladt plateau med et stejlt fald mod øst og nordøst og en svag stigning mod syd. Lige nord for området findes en nordvest- sydøstorienteret lavning. Landskabet er meget

præget af moderne grusgravning. Undergrunden i området bestod af rent sand med områder af sandet grus.

Fortidsmindelandskab

Det er ikke tidligere udgravet bo/opholdspladser fra Maglemosekulturen i nærområdet, hvor tidsepoken imidlertid er repræsenteret ved et antal enkeltfund. Fortidsmindelandskabet på stedet er i øvrigt i høj grad præget af gravhøje. Der er registreret over 50 oldtidshøje indenfor en radius af 1,5 km fra lokaliteten. Ved en af de nærmeste gravhøje er der fundet lerkarsskår fra enkelgravstiden, (sognebeskrivelse Hvirring sogn nr. 115). Området er i øvrigt relativt fundrigt, når det gælder enkeltfund fra stenalderen.

Udgravningsdata

Udgravningen foregik i perioden fra 22. juni til 29. juli. 2005. Den blev foretaget af Cand. Mag. Bjørnar Måge og Stud. Mag. Peter Deichmann. Der blev brugt i alt 12 manddage. Bygherre stillede selv med maskine.

Metode

Muldafrømningen af lokaliteten blev foretaget ned maskine. Alle anlægsspor og aflejringer blev tegnet i 1:50 i et lokalt målesystem orienteret nord-syd. Flere af anlæggene blev snittet og profiler tegnet i målestoksforhold 1:10. Det fundne ildsted a-1 blev tillige plantegnet i målestoksforhold 1:10.

Feltet udgravedes i kvarte kvadratmeterfelter i 5 cm tykke lag. Der blev udgravet en korsformet grøft, der dækkede hele det aktuelle udgravningsfelt. Omkring det centralt beliggende ildsted blev yderligere udgravninger foretaget. Endvidere udgravedes enkelte kontrolfelter i lokalitetens periferi. Alt opgravet materiale blev tørsoldet i sold med maske størrelse på 4 mm.

Dataliste

Sagen er journaliseret på Vejle Museum som VKH 6776 Sletkær, Hvirring Sogn. Alle oldsager og original dokumentation opbevares her.

18.08.2005 Vejle Museum
Arkæolog Bjørnar Måge